

РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ДФ 58.053.024
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.024 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження наукового ступеня доктора філософії **Хомик Анні Юріївни** з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» на підставі публічного захисту дисертації «Формування стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англomовному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій».

Хомик Анна Юріївна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища, закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка у 2017 р. та отримала диплом магістра за спеціальністю «Англійська філологія. Мова та література».

З вересня 2017 року і дотепер працює у Львівському національному університеті імені Івана Франка на посаді асистента кафедри іноземних мов для природничих факультетів. З вересня 2018 р. по серпень 2021 року навчалася в аспірантурі Львівського національного університету імені Івана Франка. У вересні 2021 року переведена до аспірантури Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. З вересня 2021 року по серпень 2022 року навчалася в аспірантурі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, виконала усі вимоги освітньо-наукової програми з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Результати дослідження висвітлено в 10 наукових публікаціях здобувачки, серед яких 10 одноосібних. Із зазначених праць 6 відображають основні результати наукової діяльності, 3 публікації апробаційного характеру, 1 праця, що додатково відображає результати дисертації. Кількість, обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Хомик А. Ю. Сутність та структура поняття стратегічної компетентності в офіційному спілкуванні майбутніх програмістів. Педагогічний альманах : збірник наукових праць. 2019. Вип. 42. С. 194 – 199.

2. Хомик А. Ю. Дидактичні передумови формування стратегічної компетентності в усному англomовному професійно орієнтованому спілкуванні майбутніх ІТ-фахівців. Молодий вчений : збірник наукових праць. 2021. Вип. 10. С. 78 – 82.

3. Хомик А. Ю. Ключові характеристики усного англomовного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців. Сучасні дослідження з іноземної філології : збірник наукових праць. 2021. Вип.2. С. 301 – 309.

4. Хомик А. Ю. Роль метакогнітивних, когнітивних стратегій та стратегій використання іноземної мови у процесі формування стратегічної компетентності майбутніх ІТ-фахівців. Актуальні питання гуманітарних наук: збірник наукових праць. 2021. Вип. 44. С. 240 – 246.

5. Хомик А. Ю. Комунікативні стратегії – компоненти стратегічної компетентності в усному англомовному професійно орієнтованому спілкуванні майбутніх ІТ-фахівців. Актуальні питання гуманітарних наук : збірник наукових праць. 2022. Вип. 47, Т. 4. С. 244 – 250.

6. Khomyk A. Developing communication strategies in professionally oriented speech of IT- specialists by means of a role play. Norwegian journal of development of the international science. 2021. Vol. 2. Issue 75. P. 24 – 28.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Хомик А. Типові труднощі усного англомовного професійно-орієнтованого спілкування майбутніх ІТ-фахівців : тези міжнародної науково-практичної конференції «Тенденції розвитку психології та педагогіки» (Київ, 5-6 листопада 2021 р.). К., 2021. С. 54 – 56.

8. Хомик А. Компоненти змісту формування стратегічної компетентності в усному англомовному професійно-орієнтованому спілкуванні майбутніх ІТ-фахівців : тези міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки» (Одеса, 19-20 листопада 2021 р.). Одеса, 2021. С. 109 – 112.

9. Хомик А. Лінгвістичні особливості усного англомовного професійного дискурсу ІТ-фахівців : тези міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація освіти як важливий чинник розвитку суспільства» (Дніпро, 22 листопада 2021 р.). Дніпро, 2021. С. 18 – 19.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

10. Хомик А. Ю. Методичні рекомендації щодо формування стратегічної компетентності в усному англомовному професійно орієнтованому спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 36 с.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. **Задорожна Ірина Павлівна** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. **Лабінська Богдана Ігорівна** - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. На с. 68 авторка наукового дослідження стверджує, що реалізація ситуаційного та контекстного підходів у процесі формування у майбутніх фахівців з ІТ стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англомовному спілкуванні здійснюється засобами рольової гри. Бажано було б представити приклади таких ігор.

2. Серед розглянутих авторкою методичних підходів до наукового дослідження добре було б проаналізувати професійно-орієнтований, рефлексивний і рівневий підходи, які є релевантними до теми дослідження.

3. На с. 82 дисертантка презентує низку лінгвістичних особливостей усного професійного дискурсу фахівців з ІТ, однак не наводить приклади лінгвістичних засобів. Така візуалізація прикладами збагатила б наукове дослідження та уможливила наочно побачити особливості професійно орієнтованого усного англомовного дискурсу фахівців з ІТ.

4. На наш погляд варто було б проаналізувати наявні підручники й посібники та представити авторський посібник для майбутніх фахівців з ІТ.

3. Синькоп Оксана Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування №2 Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У підрозділі 2.3 другого розділу представлено приклади вправ до різних етапів формування стратегічної компетентності. Бажано було б в цьому підрозділі навести більше прикладів комунікативних вправ на етапі продукування.

2. У підрозділі 2.4 другого розділу ґрунтовно проаналізовані принципи формування стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій, які є суттєвим внеском у розуміння сутності досліджуваної проблеми. Проте дисертантці варто було б додати методичний принцип домінуючої ролі вправ, який фактично реалізується через створену підсистему та комплекси вправ.

3. Безумовним здобутком дисертантки є розробка методики формування стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англомовному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій, проте робота виграла б, якби після завершення експерименту було проведено опитування студентів із метою з’ясування їхньої думки щодо запропонованої методики.

Проте висловлені зауваження й побажання не є принциповими та не знижують загальної високої оцінки наукового рівня дисертаційної праці.

4. Косович Ольга Василівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. Аналізуючи поняття *компетентність* (с.24-25) та враховуючи водночас розбіжності та різні погляди у тлумаченні понять «компетентність», «ключові компетенції» тощо, на нашу думку варто було б звернутися до першочергового трактування терміну «компетентність» загалом у сучасній психології, а, відтак, наголосити на думці про те, що *компетентність* є, передовсім, інтегрованою якістю особистості.

2. Розглядаючи структуру *стратегічної компетентності* (с.25-26) виникає запитання, чи передбачає така конфігурація наявність інших стратегій, окрім стратегій навчання (знання граматичних одиниць та словотворення, що допомагають використовувати логічну здогадку); комунікативних стратегій (використання макету дій та поведінки в мовленні, щоб отримати позитивний результат поставлених комунікативних цілей) тощо.

3. В аналізі комплексу підходів, до яких авторка відносить: компетентнісний, особистісно-орієнтований, комунікативний, ситуаційний та контекстний підходи (с. 61-69) виникає запитання, чи в даній парадигмі ми можемо вести мову про комунікативно-прагматичний підхід, який відображає феномен стратегічної компетентності і спрямований на суб'єкта навчання з високим рівнем володіння мовою (зокрема з високим рівнем лексичних, граматичних та лінгвосціокультурних знань та навичок, мовленнєвих умінь)?

Зазначимо, що перелічені вище зауваження не мають принципового характеру і аж ніяк не ставлять під сумнів валідність отриманих у перебігу дослідження результатів.

Вони дійсно залишаються здебільшого дискусійними, не применшують позитивної оцінки даної роботи, не знижують наукового і практичного значення дослідження, а тільки вказують на потенційні шляхи подальшого вдосконалення наукових пошуків авторки.

5. Дацків Ольга Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. На с. 24-25 дисертації визначено, що до кола підходів, які складають дидактичне підґрунтя формування у майбутніх фахівців з інформаційних технологій стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англійськомовному спілкуванні, належать: компетентнісний, особистісно-орієнтований, комунікативний, ситуаційний та контекстний. Вважаємо, що цей перелік варто доповнити особисто-діяльнісним підходом, який розглядає особистість як суб'єкт діяльності, яка сама, формуючись в діяльності та спілкуванні з іншими людьми, визначає характер цієї діяльності і спілкування. Особисто-діяльнісний підхід, який розглядається в єдності особистісного і діяльнісного компонентів є, на нашу думку, релевантною основою для формування у майбутніх фахівців з інформаційних технологій іншомовної комунікативної компетентності, а також і одного з її компонентів – стратегічної компетентності в професійно орієнтованому усному англійськомовному спілкуванні.

2. У підрозділі 2.2 подано детальну характеристику одиниць та критеріїв відбору навчального матеріалу з метою формування стратегічної компетентності

в професійно орієнтованому усному англomовному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій, розроблено алгоритм і описано процедуру відбору, визначено джерела відбору. Була б доречною візуалізація проведеної автором роботи з відбору навчального матеріалу у формі таблиці чи рисунка.

В цілому висловлені зауваження та рекомендації не зменшують високої оцінки наукового рівня дисертації.

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Хомик Анні Юріївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (за спеціалізаціями).

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Ірина ЗАДОРОЖНА